

hæreticos invocaverunt. Respondet S. Augustinus in epist. 30. et alibi, Apostolos id non fecisse, quia nullus tunc erat Christianus Princeps, quem invocarent. Tunc enim implebatur illud Psalm. II: *Astiterunt Reges terræ, et Principes convenerunt in unum aduersus Dominum, et adversus Christum ejus.*

At postquam tempore Constantini cœpit illud impleri, quod sequitur in eodem Psalmo: *Et nunc Reges intelligite, erudimini, qui iudicatis terram, servite Domino in timore (1): Mox Ecclesia auxilium sæcularis brachii imploravit.*

(1) Psal. II, 2 et 10.

SEXTA CONTROVERSIA GENERALIS

DE ECCLESIA QUÆ EST IN PURGATORIO

DUOBUS LIBRIS EXPLICATA

PRÆFATIO

Disseruimus hactenus de ea parte Ecclesie, quæ est in terris : Nunc de ea disputandum est, que degit infra terram; disputaturi ultimo de illa, quæ regnat in celis; et quoniam fideles jam defuncti, needum beati, et corpore, et animo sunt infra terram, diversis in locis, ideo primum de loco animarum dicemus; secundo de loco corporum, id est, de sepultura.

Sed antequam ad questiones veniamus, tria præmittenda sunt. Primo, quid nomine Purgatorii hoc loco intelligamus. Secundo, qui fuerint errores de Purgatorio. Tertio, quo ordine sit explicanda haec disputatio.

Scripserunt autem de Purgatorio Joannes Roffensis contra articulos Lutheri; Joannes Eckius lib. IV. de Purgatorio; Joannes Bunderius in suo Compendio titul. 48. Joannes Garetius lib. de orat. pro defunctis; Jacobus Latomus in explicatione artic. sexti Lovaniensium; Jodocus Clithoveus in lib. de Purgatorio; Bernardus Lutzenburg. lib. unico de Purgatorio; Alphonsus de Castro, verbo Purgatorium; Martinus Peresius Ajala de traditionibus; Claudius Coussord contra Waldenses; Cajetanus tom. I. tract. 23 et 24; Franciscus Orantius lib. V. de locis Catholicis; Hugo Etherianus de regressu animarum ab inferis; Catharinus lib. de veritate Purgatorii.